

บทความวิจัย (Research Article)

การจัดการโลจิสติกส์ท่องเที่ยวและแพต้นแบบความปลอดภัย

หมู่บ้านท่าเรือภูสิงห์ จังหวัดกาฬสินธุ์

Logistics Management and Safety Prototype Tourism Rafts of Ban

Tha Ruea Phu Sing, Kalasin Province

ธนดล จันทร์ก้อน^{1*} ชนาธิป นาคะอินทร์¹ กรรณิการ์ ภูแก้ว¹ และ จุฬพพร จันได¹

Thanadon Jankon^{1*}, Chanatip naka-in¹, Khannika Phookeaw¹ and Juraporn jandai¹

วันที่รับบทความ (Received) วันที่ได้รับบทความฉบับแก้ไข (Revised) วันที่ตอบรับบทความ (Accepted)

22 พฤศจิกายน 2565

08 ธันวาคม 2565

15 ธันวาคม 2565

บทคัดย่อ

การจัดการโลจิสติกส์ท่องเที่ยวและแพต้นแบบความปลอดภัย หมู่บ้านท่าเรือภูสิงห์ จังหวัดกาฬสินธุ์ เป็นการร่วมมือกันระหว่างนักศึกษาสาขาวิชาวิศวกรรมโลจิสติกส์และเทคโนโลยีขนส่ง คณะวิศวกรรมศาสตร์และเทคโนโลยีอุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยกาฬสินธุ์กับวิสาหกิจชุมชนกลุ่มแปรรูปปลาบ้านท่าเรือภูสิงห์ในพื้นที่อำเภอสหัสขันธ์ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อจัดทำโครงการประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยว เพื่อให้เกิดรายได้เพิ่มขึ้น และส่งเสริมแพท่องเที่ยวต้นแบบเรื่องความปลอดภัย การศึกษาวิจัยได้นำเอาการจัดการห่วงโซ่อุปทานและโลจิสติกส์ท่องเที่ยวมาประยุกต์ใช้ จากการร่วมหารือกับกลุ่มวิสาหกิจฯ เพื่อวิเคราะห์ วางแนวทางและแนวปฏิบัติในการส่งเสริมการตลาดเพื่อให้เกิดรายได้เพิ่มขึ้น พบว่ากลุ่มวิสาหกิจฯ ยังขาดการเคลื่อนที่ของสารสนเทศ (Information Flow) ทีมวิจัยจึงได้ออกแบบและจัดทำป้ายประชาสัมพันธ์ทั้งแบบออนไลน์และออฟไลน์เพื่อเพิ่มช่องทางในการประชาสัมพันธ์ให้กับนักท่องเที่ยวได้มากขึ้น และยังมีการส่งเสริมเรื่องความปลอดภัยให้กับวิสาหกิจฯ เพื่อตรวจสอบความพร้อมก่อนทำการรับรองนักท่องเที่ยว และมีการเก็บข้อมูลจำนวนลูกค้าก่อน-หลัง การทำการประชาสัมพันธ์พบว่า สามารถส่งผลให้สามารถเพิ่มรายได้แก่กลุ่มวิสาหกิจฯ ถึง 8,000 บาท

¹ คณะวิศวกรรมศาสตร์และเทคโนโลยีอุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยกาฬสินธุ์

¹ Faculty of Engineering and Industrial Technology, Kalasin University

* Corresponding author; email: chanatip.na@ksu.ac.th

ต่อเดือน เพิ่มขึ้นร้อยละ 40 และสามารถเป็นต้นแบบของแพท่องเที่ยวที่ปลอดภัยแก่วิสาหกิจชุมชนใกล้เคียง และพื้นที่อื่นในลักษณะเดียวกันได้

คำสำคัญ: ห่วงโซ่อุปทาน, การประชาสัมพันธ์, ความปลอดภัย

Abstract

Logistics Management and Safety Prototype Tourism Rafts of Ban Tha Ruea Phu Sing, Kalasin Province. Which is a collaboration between students in Logistics Engineering and Transportation Technology, faculty of Engineering and Industrial Technology, Kalasin University with local entrepreneurs in Sahatsakhan district. The objective of the study is to create tourism public relations to generate more income and promote tourism rafts as a model for safety. The research study applied supply chain management and tourism logistics in consultation with the Group of Enterprises to analyze, lay out guidelines and practices for promoting marketing in order to generate more revenue, it was found that the group of enterprises lacked information flow. The research team has designed and created signage both online and offline to increase the channels of publicity for tourists. There is also a promotion of safety for enterprises to check their readiness before certifying tourists. Data collected on the number of customers before and after the public relations operation showed that it could result in an increase in revenue for enterprises by 8,000 baht per month, an increase of 40 percent, and could serve as a model of safe tourism rafts for nearby community enterprises and other similar areas.)

Keywords: Supply chain, Publicity, Safety

บทนำ

อุตสาหกรรมการท่องเที่ยวมีความสำคัญต่อการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศเป็นอย่างมาก อีกทั้งยังมีแนวโน้มการเติบโตสูงมากขึ้นในอนาคต ทั้งนี้เพราะการท่องเที่ยวสามารถทำรายได้มหาศาลในสถานะที่ประเทศประสบปัญหาภัยแล้ง ภาวะชบเซาในภาคการส่งออก ความผันผวนของตลาด และปัญหาทางการเมือง การท่องเที่ยวได้ทำหน้าที่เป็นสิ่งขับเคลื่อนเศรษฐกิจของประเทศ ในปี พ.ศ. 2560 ประเทศไทยมีนักท่องเที่ยวเดินทางเข้ามาเที่ยวในประเทศไทยกว่า 35 ล้านคน ทำรายได้ให้กับประเทศกว่า 1,824 ล้านบาท ส่วนรายได้จากการท่องเที่ยวภายในประเทศกว่า 930 ล้านบาท และแนวโน้มการท่องเที่ยวในปี พ.ศ. 2561 คาดว่าประเทศไทยจะมีรายได้จากการท่องเที่ยวทั้งชาวไทย

และชาวต่างชาติกว่า 3 ล้านล้านบาท [1] โดยกระตุ้นการท่องเที่ยวในท้องถิ่นภายใต้แคมเปญ Amazing Thailand Go Local หรือ เที่ยวท้องถิ่นไทย ชุมชนเติบโตใหญ่ เมืองไทยเติบโต ทั้งนี้ เพื่อกระจายโอกาสในเชิงพื้นที่ คือ การเพิ่มจำนวนนักท่องเที่ยวเข้าสู่เมืองรองและชุมชนไม่น้อยกว่า 10 ล้านคน [2] แต่ในปัจจุบันสถานการณ์การแพร่ระบาดของไวรัสโควิด 19 ก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงวิถีการดำเนินชีวิตของประชาชนเป็นอย่างมาก อาทิเช่น การเว้นระยะห่างทางสังคม การป้องกันด้านสุขอนามัย การเดินทาง เงื่อนไขการใช้ระบบขนส่งสาธารณะและการท่องเที่ยว เป็นต้น ซึ่งกระทบกับการท่องเที่ยวโดยตรง เนื่องจากเป็นอุตสาหกรรมหลักที่มีความสำคัญต่อเศรษฐกิจของประเทศ

จังหวัดกาฬสินธุ์เป็นจังหวัดในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ซึ่งมีแหล่งท่องเที่ยวที่น่าสนใจประกอบด้วย พระธาตุยาคู พิพิธภัณฑสถานแห่งชาติสิรินธร พระพุทธรูปปางอุ้มบาตร หาดดอกเกตุ เมืองฟ้าแดดสงยาง เขื่อนลำปาว และหมู่บ้านวัฒนธรรมโนนสง่า เป็นต้น สถิติทางการท่องเที่ยวในจังหวัดกาฬสินธุ์ ได้ถูกรวบรวมโดยกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา พบว่าในปี 2562 มีข้อมูลจำนวนผู้เข้าพัก ผู้เยี่ยมเยือน ทั้งที่เป็นคนไทยและชาวต่างชาติ ซึ่งก่อให้เกิดรายได้ถึง 1,241.89 ล้านบาท ต่อมาในปี 2563 พบว่ารายได้จากการท่องเที่ยวลดลง 58.11% รวมทั้งจำนวนผู้เข้าพักลดลงถึง 52.92% [3] ปัญหาที่เกิดขึ้นจากรายได้ที่ลดลงก่อให้เกิดผลกระทบต่อธุรกิจการท่องเที่ยวภายในจังหวัดกาฬสินธุ์เป็นอย่างมาก

ชุมชนบ้านท่าเรือภูสิงห์ ตั้งอยู่ที่ ตำบลภูสิงห์ อำเภอสหัสขันธ์ จังหวัดกาฬสินธุ์ ซึ่งได้มีกลุ่มวิสาหกิจชุมชนกลุ่มแปรรูปปลาบ้านท่าเรือภูสิงห์ รวมทั้งกลุ่มที่ทำธุรกิจท่องเที่ยวเชิงวิถีตั้งอยู่ ก่อนหน้าจะมีสถานการณ์การแพร่ระบาดของไวรัสโควิด 19 การดำเนินการธุรกิจแพท่องเที่ยวในชุมชนได้ดำเนินการอย่างต่อเนื่อง มีหน่วยงานทั้งทางภาครัฐและเอกชนเข้ามาช่วยสนับสนุน จัดอบรมเพื่อเพิ่มองค์ความรู้และร่วมพัฒนาผลิตภัณฑ์ปลาแปรรูป ระบบบรรจุภัณฑ์ ตลอดจนการท่องเที่ยวแพสดึงปลา แพตกปลา แพพายคายัค เป็นต้น นอกจากนี้ยังมีผลิตภัณฑ์แปรรูปปลาซึ่งเป็นของฝากประจำถิ่นจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของไวรัสโควิด 19 ได้รับบาดเจ็บเนื่องทำให้ปัจจุบันธุรกิจได้ประสบปัญหาขาดแคลนนักท่องเที่ยว รายได้ลดลง นอกจากนี้กลุ่มวิสาหกิจชุมชนกลุ่มแปรรูปปลาบ้านท่าเรือภูสิงห์ที่มีการทำธุรกิจแพท่องเที่ยวด้วยนั้น ยังประสบปัญหาเรื่องการขาดการประชาสัมพันธ์ โดยเฉพาะในปัจจุบันคือยุค New normal ที่สะดวกที่สุดคือช่องทางออนไลน์ อีกทั้งยังขาดแคลนอุปกรณ์ป้องกันและดูแลความปลอดภัยแก่นักท่องเที่ยวที่ใช้บริการแพท่องเที่ยว

การจัดการโลจิสติกส์ เป็นการวางแผน ปรับปรุง และควบคุมการไหลของสินค้า การจัดเก็บสินค้าให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผล ตั้งแต่ต้นทางของสินค้าจนถึงปลายทาง คือถึงมือผู้บริโภค [4] และนอกจากการไหลของของสินค้าทางกายภาพแล้ว ยังมีความเกี่ยวข้องกับการไหลของข้อมูลซึ่งสนับสนุนให้เกิดประสิทธิภาพในกระบวนการทางด้านโลจิสติกส์ ประกอบด้วย การขนส่ง การจัดการสินค้าคงคลัง การจัดการวัตถุดิบและการบรรจุหีบห่อ [5]-[6] นอกจากนี้ยังมีการกล่าวว่า โลจิสติกส์

ไม่ได้มีเฉพาะการบริหารจัดการ แต่ในปัจจุบันยังได้มีการนำมาบูรณาการกับอุตสาหกรรมด้านอื่นๆ ด้วย อาทิ โลจิสติกส์การท่องเที่ยว (Tourism logistics) [7] การพิจารณารูปแบบการจัดการโลจิสติกส์ด้านการท่องเที่ยว มีความจำเป็นอย่างยิ่งที่ต้องทำความเข้าใจในห่วงโซ่อุปทานของการท่องเที่ยว เนื่องจากแนวคิดและรูปแบบการจัดการโลจิสติกส์เป็นการบริหารจัดการ การไหลเวียนภายในห่วงโซ่อุปทาน ซึ่งประกอบด้วย กายภาพ การเงิน และสารสนเทศ เป็นต้น ดังนั้นโลจิสติกส์สำหรับการท่องเที่ยว คือ การประยุกต์ใช้ศาสตร์ด้านการจัดการเคลื่อนที่อย่างมีระบบแบบแผน ประกอบด้วย การจัดการเคลื่อนที่ทางกายภาพ (Physical Flow) การเคลื่อนที่ของสารสนเทศ (Information Flow) และการเคลื่อนที่ทางการเงิน มาประยุกต์ใช้กับการจัดการท่องเที่ยวเพื่อให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลสูงสุด [6], [8]-10]

เลกิสกัต์ ชัยชาญ [9] ได้กล่าวไว้ว่า การเคลื่อนที่ของสารสนเทศ (Information Flow) คือ การให้ข้อมูลข่าวสารแก่นักท่องเที่ยว เช่น ข้อมูลแหล่งท่องเที่ยว ป้ายบอกทาง ป้ายแนะนำสถานที่ คำแนะนำข้อควรปฏิบัติในสถานที่ ค่าเตือนระวังภัย เป็นต้น ซึ่งในข้อเสนอแนะในมุมมองของผู้ที่เกี่ยวข้องด้านการเคลื่อนที่ของสารสนเทศ เน้นเรื่องการจัดทำเว็บไซต์ในการประชาสัมพันธ์ผ่านระบบออนไลน์ จัดทำป้ายบอกทาง แผนที่การเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว เป็นต้น ซึ่งทำให้เกิดความสนใจแก่นักท่องเที่ยวมากขึ้น เช่นเดียวกับการศึกษาของ อติชัย วรธนะภูติและคณะ [6] ยังกล่าวถึงการไหลข้อมูลสารสนเทศ การสร้างแอปพลิเคชันในการให้บริการนักท่องเที่ยวที่เป็นมาตรฐาน เพื่ออำนวยความสะดวกในการท่องเที่ยวและสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับการท่องเที่ยว ทั้งยังเป็นส่วนช่วยให้นักท่องเที่ยวสามารถเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยวและตลาดสินค้าในจังหวัดได้อย่างสะดวกมากยิ่งขึ้น

นอกจากนี้ยังมีการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับการนำรูปแบบการประชาสัมพันธ์เพื่อเป็นการเสริมสร้างกลยุทธ์ในการสร้างมูลค่าเพิ่ม ส่งเสริมการท่องเที่ยว [11], [12] แต่การศึกษาส่วนมากเป็นไปในลักษณะของความพึงพอใจ การรับรู้ของนักท่องเที่ยว เพื่อจัดทำและเสนอแนะนโยบายเพื่อการพัฒนาการท่องเที่ยว และจัดทำประชาสัมพันธ์ให้ขยายไปในวงกว้างมากขึ้น แต่ยังไม่เคยมีการนำมาใช้กับกลุ่มผู้ประกอบการถึงผลที่ได้จากการจัดทำประชาสัมพันธ์และวัดผลลัพธ์ออกมาในรูปแบบของรายได้ที่เพิ่มขึ้น ซึ่งเป็นสิ่งที่น่าสนใจและยังคงมีการศึกษาน้อย

จากสถานการณ์การท่องเที่ยวที่ลดลงเนื่องจากการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโควิด 19 ซึ่งมีความจำเป็นที่ต้องได้รับการพิจารณาแก้ไขเพื่อฟื้นฟูกำลังอย่างเร่งด่วน และการนำห่วงโซ่อุปทานการท่องเที่ยวมาใช้ในการศึกษาและช่วยแก้ไขปัญหาคงงานวิจัยที่ผ่านมาส่วนมากเสนอแนะเรื่องการไหลข้อมูลสารสนเทศ ทำให้คณะผู้จัดทำโครงการฯ เล็งเห็นแนวทางในการช่วยแก้ปัญหาดังกล่าว อีกช่องทางหนึ่งคือการเพิ่มศักยภาพในอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวและเกิดการสร้างรายได้ โดยการนำหลักการจัดการโลจิสติกส์มาช่วยเพิ่มศักยภาพการให้บริการนักท่องเที่ยวไปยังสถานที่ท่องเที่ยวต่างๆ

ได้เป็นอย่างดี โดยการนำข้อมูลของแหล่งท่องเที่ยวเชิงวิถีของหมู่บ้านท่าเรือภูสิงห์มาศึกษาห่วงโซ่อุปทานการท่องเที่ยว จัดทำช่องทางประชาสัมพันธ์ผ่านสื่อออนไลน์เพื่อเข้าถึงกลุ่มลูกค้าให้มากยิ่งขึ้น พร้อมพัฒนาแพท่องเที่ยวต้นแบบเรื่องความปลอดภัยให้แก่ลูกค้าและชุมชนบ้านท่าเรือภูสิงห์ต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อจัดทำ การประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวเชิงวิถีให้กับชุมชนบ้านท่าเรือภูสิงห์ เพื่อให้เกิดรายได้เพิ่มขึ้น
2. เพื่อเพิ่มรายได้ให้กับกลุ่มวิสาหกิจชุมชนบ้านท่าเรือภูสิงห์

วิธีดำเนินการวิจัย

1. กลุ่มเป้าหมาย

ทีมวิจัยได้เลือกกลุ่มเป้าหมาย 1 ชุมชนคือ ชุมชนบ้านท่าเรือภูสิงห์ ตั้งอยู่ที่ ตำบลภูสิงห์ อำเภอสหัสขันธ์ จังหวัดกาฬสินธุ์ ซึ่งมีการจัดตั้งวิสาหกิจชุมชนกลุ่มแปรรูปปลา บ้านท่าเรือภูสิงห์ เพื่อรวมกลุ่มในการพัฒนาผลิตภัณฑ์ปลาแปรรูป การทำธุรกิจท่องเที่ยวแพสะดุ้งปลา แพตกปลา แพพักอาศัย เป็นต้น โดยที่สมาชิกในกลุ่มฯ มีจำนวน 30 คน

2. เครื่องมือในการวิจัย

ทีมผู้วิจัยได้ใช้รูปแบบการดำเนินการทางโลจิสติกส์ คือ เข้าไปศึกษาข้อมูลพื้นฐานของกลุ่มวิสาหกิจบ้านท่าเรือภูสิงห์ เพื่อศึกษาห่วงโซ่อุปทานของการท่องเที่ยวของวิสาหกิจชุมชนฯ ดังกล่าว โดยจะแบ่งเป็น ต้นน้ำ กลางน้ำ และปลายน้ำ ของกลุ่มเป้าหมายนี้

ในส่วนของคุณลักษณะนักท่องเที่ยว ทีมวิจัยได้รวบรวมจากวิสาหกิจชุมชนฯ เพื่อใช้ในการวิเคราะห์ต่อไป

3. การวิเคราะห์ข้อมูล

ทีมผู้วิจัยได้ใช้การวิเคราะห์เชิงบรรยายเป็นข้อความในการอธิบายห่วงโซ่อุปทาน การวางแผนการประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวเชิงวิถีให้กับชุมชนบ้านท่าเรือ โดยการจัดทำการประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวแบบ Online และ Offline และนำผลที่ได้จากการเสนอแนะแนวทางคำนวณออกมาในรูปแบบร้อยละ เนื่องจากการพิจารณาเรื่องรายได้ที่เพิ่มขึ้น

นอกจากนี้ ยังได้มีการส่งเสริมมาตรการด้านความปลอดภัยแก่นักท่องเที่ยว ให้เป็นแพต้นแบบเรื่องความปลอดภัย และสรุปผลการศึกษาวิจัย

ผลการวิจัย

1. การศึกษาห่วงโซ่อุปทานการท่องเที่ยวเชิงวิถีชุมชนบ้านท่าเรือภูสิงห์

ข้อมูลที่ได้จากการลงพื้นที่เพื่อศึกษาห่วงโซ่อุปทาน เป็นการพัฒนารูปแบบความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของการจัดการห่วงโซ่อุปทานการท่องเที่ยว เพื่อพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน มีองค์ประกอบ 3 ด้าน [13-15] ดังนี้

1) สภาพห่วงโซ่อุปทานการท่องเที่ยวเกี่ยวกับปัจจัยทางด้านต้นน้ำ มี 2 ตัวแปร คือ นักท่องเที่ยวในจังหวัดกาฬสินธุ์ และนักท่องเที่ยวที่มาจากจังหวัดต่างๆ ทั่วทุกภาค ได้แก่ ขอนแก่น เลย พิชญโลก อ่างทอง พะเยา ศรีสะเกษ และสุรินทร์

2) สภาพห่วงโซ่อุปทานการท่องเที่ยวเกี่ยวกับปัจจัยทางด้านกลางน้ำมี 3 ตัวแปร คือ แพท่องเที่ยว แพตกปลา และกระชังปลา

3) สภาพห่วงโซ่อุปทานการท่องเที่ยวเกี่ยวกับปัจจัยทางด้านปลายน้ำ มี 2 ตัวแปร คือ ความปลอดภัยของนักท่องเที่ยว และสินค้า/ของฝาก

แสดงได้ดังภาพที่ 1

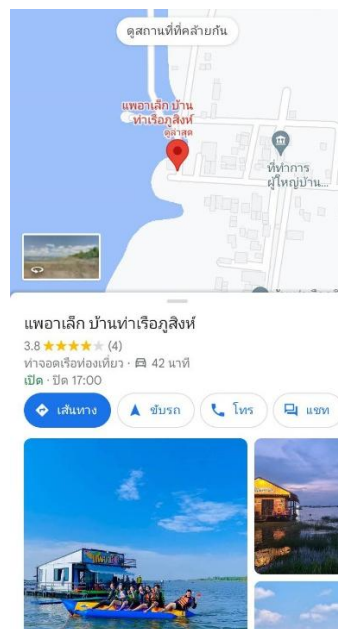

ภาพที่ 1 ห่วงโซ่อุปทานการท่องเที่ยวเชิงวิถีชุมชนบ้านท่าเรือภูสิงห์

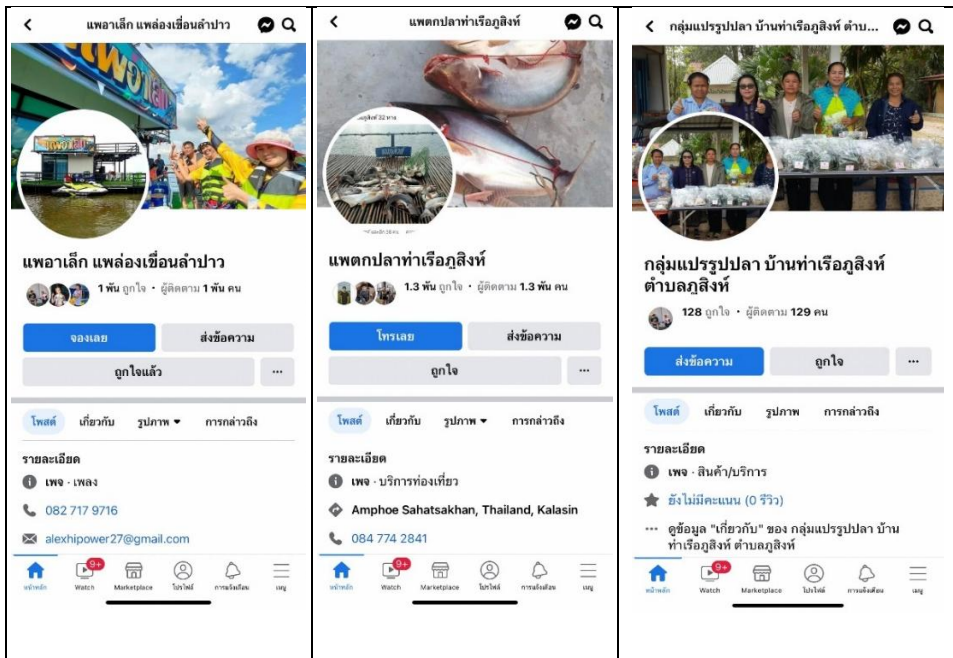
2. การประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวเชิงวิถีให้กับชุมชนบ้านท่าเรือภูสิงห์

ทีมผู้วิจัยได้ร่วมหารือกับประชาชนในชุมชนฯ วิเคราะห์ วางแนวทางและแนวปฏิบัติในการส่งเสริมการตลาดเพื่อให้เกิดรายได้เพิ่มขึ้น ซึ่งพบว่า ชุมชนฯ ขาดการประชาสัมพันธ์ ไม่เป็นที่รู้จัก เพราะหากกล่าวถึงการท่องเที่ยวบริเวณเขื่อนลำปาว สะพานเทพสุดา จะนึกถึงแค่แพขายอาหาร แต่แพท่องเที่ยว แพตกปลา และกระชังปลา ที่เป็นการท่องเที่ยวเชิงวิถีชุมชนฯ ยังไม่เป็นที่รู้จัก เพื่อให้รู้จักในวงกว้างให้ประชาชนในจังหวัดกาฬสินธุ์ และจังหวัดอื่นๆ ทั้งที่เคยเป็นลูกค้าเก่า และสร้างฐานข้อมูลลูกค้าใหม่ ผ่านช่องทางการประชาสัมพันธ์ โดยมีแนวทางดังต่อไปนี้

- 1) รูปแบบ Offline โดยการจัดทำป้ายประชาสัมพันธ์เส้นทาง การเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว และระบุตำแหน่งที่ตั้งของกลุ่มวิสาหกิจฯ บ้านท่าเรือกุสิงห์
- 2) รูปแบบ Online โดยการใช้ช่องทาง Facebook, Page การท่องเที่ยว โดยผลการดำเนินงานเป็นไปตามภาพที่ 2 (1) และ 2 (2)

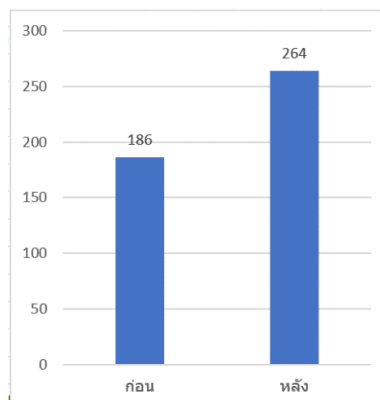
ภาพที่ 2 (1) ป้ายประชาสัมพันธ์เส้นทาง การเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว และระบุตำแหน่งที่ตั้ง

ภาพที่ 2 (2) การประชาสัมพันธ์ในรูปแบบ Online

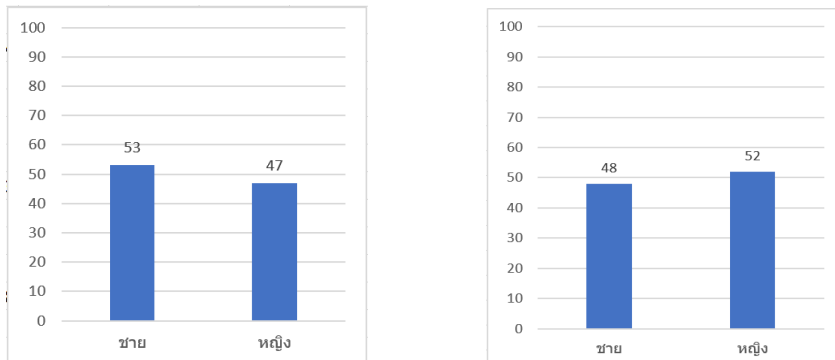
3. ผลการวิเคราะห์การเพิ่มรายได้ให้กับกลุ่มวิสาหกิจชุมชนบ้านท่าเรือกลิ้ง

ทีมผู้วิจัยได้ทำการรวบรวมข้อมูลจำนวนนักท่องเที่ยวที่มาท่องเที่ยวชุมชนบ้านท่าเรือกลิ้งจากกลุ่มวิสาหกิจฯ ซึ่งพบว่านักท่องเที่ยวก่อนประชาสัมพันธ์มีจำนวนอยู่ที่ 186 คน (มีนาคม 2565 – มิถุนายน 2565) หลังจากประชาสัมพันธ์ไปแล้ว (กรกฎาคม 2565 – พฤศจิกายน 2565) ข้อมูลนักท่องเที่ยวเพิ่มขึ้นเป็น 264 คนคิดเป็นร้อยละ 41.9 ดังภาพที่ 3

ภาพที่ 3 จำนวนนักท่องเที่ยวก่อนและหลังประชาสัมพันธ์

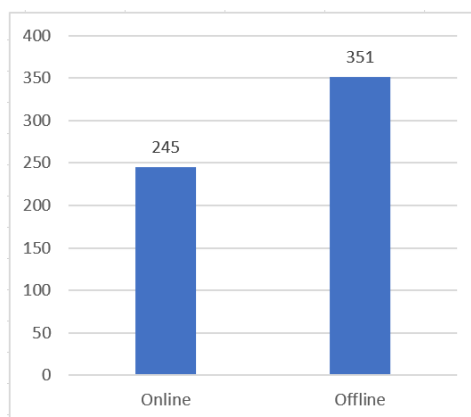
ก่อนการประชาสัมพันธ์นักท่องเที่ยวฯ จำแนกเป็นเพศ ชาย และ หญิง โดยเพศชายคิดเป็นร้อยละ 53 และเพศหญิงคิดเป็นร้อยละ 47 เทียบ จากข้อมูลนักท่องเที่ยว 186 คน ในขณะที่หลังทำการประชาสัมพันธ์พบว่านักท่องเที่ยวที่มาใช้บริการท่องเที่ยวจำแนกเป็นเพศชายคิดเป็นร้อยละ 48 และเพศหญิงคิดเป็นร้อยละ 52 เทียบจากข้อมูลนักท่องเที่ยว 264 คน แสดงได้ดังภาพที่ 4

ข้อมูลของนักท่องเที่ยวก่อนประชาสัมพันธ์ ข้อมูลของนักท่องเที่ยวหลังประชาสัมพันธ์

ภาพที่ 4 จำนวนนักท่องเที่ยวก่อนและหลังประชาสัมพันธ์

ข้อมูลนักท่องเที่ยวเมื่อมีการจำแนกเป็นรูปแบบ Online และ Offline ที่มาใช้บริการแพท่องเที่ยวโดยข้อมูลนักท่องเที่ยวก่อน 245 คน และข้อมูลนักท่องเที่ยวหลัง 351 คน แสดงได้ดังแผนภาพที่ 5

ภาพที่ 5 ข้อมูลนักท่องเที่ยวแบ่งเป็น Online Offline

จากผลของการจัดการประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวเชิงวิถีให้กับชุมชนบ้านท่าเรือภูสิงห์ทั้ง 2 รูปแบบ สามารถเพิ่มรายได้ให้แก่กลุ่มวิสาหกิจฯ ซึ่งผลการดำเนินโครงการฯ เป็นไปตามตารางที่ 1

ตารางที่ 1 การประเมินผลสัมฤทธิ์โดยการเปรียบเทียบ ก่อน-หลัง ทำการประชาสัมพันธ์

ตัวชี้วัด	ก่อน (บาท)	หลัง (บาท)	เปรียบเทียบก่อน-หลัง (บาท)	คิดเป็น ร้อยละ
รายได้	20,000	28,000	8,000	40

ซึ่งผลจากตารางที่ 1 พบว่า การประชาสัมพันธ์ทั้ง 2 รูปแบบ สามารถเพิ่มรายได้จากค่าเช่าแพท่องเที่ยว ซึ่งจะรวมการนั่งแพตกปลาและแพกระชังปลาด้วยเป็นกิจกรรมเดียวกัน ให้แก่กลุ่มวิสาหกิจฯ ถึง 8,000 บาทต่อเดือน หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 40 เมื่อเทียบกับรายได้ก่อนทำการประชาสัมพันธ์

สรุปและอภิปรายผล

การศึกษาวิจัยนี้เป็นการร่วมมือกันระหว่างนักศึกษาศาखाวิชาวิศวกรรมโลจิสติกส์และเทคโนโลยีขนส่ง คณะวิศวกรรมศาสตร์และเทคโนโลยีอุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยกาฬสินธุ์กับวิสาหกิจชุมชนกลุ่มแปรรูปปลาบ้านท่าเรือภูสิงห์ในพื้นที่อำเภอสหัสขันธ์ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อจัดการประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวฯ เพื่อให้เกิดรายได้เพิ่มขึ้น และส่งเสริมแพท่องเที่ยวต้นแบบเรื่องความปลอดภัย การศึกษาวิจัยได้นำเอาการจัดการห่วงโซ่อุปทานและโลจิสติกส์ท่องเที่ยวมาประยุกต์ใช้ โดยเฉพาะอย่างยิ่งการไหลของสารสนเทศ (Information flow) [6, 8-10] เน้นเรื่องการจัดการประชาสัมพันธ์

การลงพื้นที่สืบค้นข้อมูลเกี่ยวกับกลุ่มวิสาหกิจบ้านท่าเรือภูสิงห์ เพื่อให้ทราบถึงปัญหาและความต้องการของกลุ่มวิสาหกิจบ้านท่าเรือภูสิงห์ทางคณะผู้วิจัยจึงทราบว่า ปัญหาของกลุ่มวิสาหกิจบ้านท่าเรือภูสิงห์คือการไม่เป็นที่รู้จัก หรือการขาดการประชาสัมพันธ์ คณะผู้จัดทำโครงการจึงทำการแก้ไขปัญหาด้วยการจัดการประชาสัมพันธ์ทั้งแบบ Online และ Offline อีกทั้งยังส่งเสริมเรื่องความปลอดภัยให้แก่กลุ่มวิสาหกิจบ้านท่าเรือภูสิงห์โดยการจัดทำ Check list ให้กับกลุ่มวิสาหกิจบ้านท่าเรือภูสิงห์เพื่อทำการตรวจสอบความพร้อมของแพก่อนที่จะรับลูกค้า ทำให้กลุ่มวิสาหกิจบ้านท่าเรือภูสิงห์มีผู้คนรู้จักมากขึ้นส่งผลทำให้เกิดรายได้เข้ามาในชุมชน ไม่ว่าจะเป็นรายได้จากการเช่าแพ ลินค้า OTOP หรือแม้แต่สินค้าของชาวบ้านที่นำมาขายให้กับนักท่องเที่ยวเกิดการสร้างรายได้ให้กับชุมชน และผลจากการศึกษาครั้งนี้พบว่ามี การเก็บข้อมูลการเพิ่มขึ้นของนักท่องเที่ยวก่อนและ

หลังการประชาสัมพันธ์ ซึ่งพบว่า มีนักท่องเที่ยวเพิ่มขึ้นถึงร้อยละ 41.9 และก่อให้เกิดรายได้เพิ่มขึ้นจากเดิมร้อยละ 40 ซึ่งต่างจากงานวิจัยที่ผ่านมาซึ่งไม่ได้มีการศึกษาเรื่องการเพิ่มขึ้นของผลที่เกิดขึ้นจากการทำการประชาสัมพันธ์ โดยที่งานวิจัยที่ผ่านมา อาทิ เถกิงศักดิ์ ชัยชาญ [9], อติชัย วรรณะภุติ และคณะ [6] ตลอดจน จิตติพร คณาวงษ์ [12] และ จิตติพร คณาวงษ์ [12] ศึกษาแนวทางในการเพิ่มประสิทธิภาพจากกลุ่มนักท่องเที่ยว โดยเน้นความพึงพอใจ การรับรู้ และการรักดีต่อสถานที่ท่องเที่ยว และนำเสนอในรูปแบบแนวทางในการสร้างนโยบายและความพึงพอใจแก่นักท่องเที่ยว

การศึกษานี้จะนอกเหนือจากจะเป็นประโยชน์ในด้านการนำเอาศาสตร์ความรู้ด้านโลจิสติกส์ท่องเที่ยวมาประยุกต์ใช้กับวิสาหกิจชุมชนแล้ว แต่ก็ยังมีข้อจำกัดเรื่องของการรวบรวมข้อมูลเนื่องจากการศึกษาและร่วมมือของกลุ่มผู้วิจัยได้รวบรวมข้อมูลจากผู้ประกอบการที่เป็นสมาชิกในวิสาหกิจชุมชนเท่านั้น ไม่ได้มีการออกแบบและเก็บข้อมูลในส่วนของนักท่องเที่ยว ทำให้ขาดมุมมองในฐานะนักท่องเที่ยวต่อการประชาสัมพันธ์ ในการศึกษาวิจัยครั้งถัดไปอาจจะต้องมีการเพิ่มการศึกษาทั้งส่วนของนักท่องเที่ยวและผู้ประกอบการธุรกิจท่องเที่ยว เพื่อหาจุดสมดุลในความพึงพอใจและอาจช่วยเพิ่มรายได้หรือประสิทธิภาพในการประยุกต์ใช้ความรู้ทางด้านโลจิสติกส์ท่องเที่ยว ในส่วนของการไหลทางกายภาพ และการไหลของการเงินด้วย

เอกสารอ้างอิง

1. กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา. สถิตินักท่องเที่ยว ปี 2560 (Tourism Statistics 2017) 2560
Available from: <https://www.mots.go.th/news/category/504>. .
2. การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย. Amazing Thailand Go Local 2561 [Available from:
<https://www.tat.or.th/th>.
3. กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา. กองเศรษฐกิจการท่องเที่ยวและกีฬา 2564
4. Council of Supply Chain Management Professionals (CSCMP). The Glossary of
Terms. 2012 January 25.
5. Kasikorn Asset Management. Annual Report Gold Property Fund (Lease Hold) Since
1 January 2018 – 31 December 2018.; 2017.
6. อติชัย วรธนະภูติ, จันทนา แสนสุข, จันทิมา บุญอนันต์วงศ์, อัจฉราพร โชตนวกรกาญจน์. การ
จัดการโลจิสติกส์เพื่อการท่องเที่ยวส่งผลต่อประสิทธิภาพการจัดการโลจิสติกส์และความภักดีของ
นักท่องเที่ยวในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา. วารสารการจัดการสมัยใหม่. 2563;18 (2) :15.
7. Banomyong R. Measuring Logistics and Supply Chain Performance Textbook.
Bangkok: ITL Trade Media; 2016.
8. ชัยวัช ทงอินทร์. กระบวนทัศน์ของการจัดการโลจิสติกส์สำหรับอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวไทย
2549 [Available from: <http://www.thailog.org/research.html>.
9. เกิงศักดิ์ ชัยชาญ. การจัดการโลจิสติกส์สำหรับการท่องเที่ยวในอำเภอวังน้ำเขียวจังหวัด
นครราชสีมา. Suranaree Journal of Social Science (Suranaree J Soc Sci: SJSS).
2555;6(2):18.
10. สวิตต์ จันทรธาดารัตน์, ชูลกิพลี มาหะมะ. การบริหารจัดการโลจิสติกส์การท่องเที่ยว กรณีศึกษา
หมู่บ้านศิรีวัง: มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต; 2562.
11. กุสุมา ภูเสถว. การประชาสัมพันธ์เพื่อสร้างการมีส่วนร่วมของชุมชนในการส่งเสริมการท่องเที่ยว
เชิงวัฒนธรรม: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย; 2553.
12. ฐิติพร คณาวงษ์. สัมฤทธิผลของการประชาสัมพันธ์เพื่อการส่งเสริมการท่องเที่ยวโครงการ "12 เมือง
ต้องห้ามพลาด" ของการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย: มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์; 2558.
13. Jooste CJ. Marketing management in the tourism establishment. Pretoria r, editor:
Van Schaik Publishers; 2005.

14. Tapper R, Font X, editors. Tourism supply chains. Report of a Desk Research Project for the Travel Foundation 2004.
15. Sagaroon T. An Analytical Framework of Sustainability Supply Chain Management. การประชุมเชิงวิชาการประจำปีด้านการจัดการโซ่อุปทานและโลจิสติกส์ครั้งที่ 8, 2011.